

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 225/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť P. B., B., zastúpeného advokátom JUDr. Ľ. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 261/2010-120 zo 16. decembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. marca 2011 faxom a 29. marca 2011 poštou doručená sťažnosť P. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Ľ. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 261/2010-120 zo 16. decembra 2010.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«Navrhovateľ - sťažovateľ podal na Okresnom súde Bratislava IV dňa 2. 1. 2009 návrh, ktorým sa domáhal, aby súd zaviazal odporcu D. V., trvale bytom B. zaplatenia istiny 50 000 – Sk, t. j. 1 659,69 Eur s 8,5 % úrokom z omeškania ročne od 25. 11. 2008 do zaplatenia z titulu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom sp. zn. 22 C 325/2009-83 zo dňa 10. 5. 2010 rozhodol, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi 1 659,70 Eur so 6,5 % úrokom z omeškania od 25. 11. 2008 do zaplatenia a nahradiť navrhovateľovi trovy konania a právneho zastúpenia v sume 741,60 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. L. K., do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol.

Proti rozsudku podal odvolanie do výroku vo veci samej odporca a taktiež podal odvolanie navrhovateľ do výroku o náhrade trov právneho zastúpenia.

Navrhovateľ nesúhlasil v podanom odvolaní s výrokom o trovách právneho zastúpenia, pretože prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že trovy konania súd priznal podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, tak že navrhovateľovi, ktorý mal vo veci úspech, priznal náhradu trov konania v celkovej sume 741,60 Eur. ktoré pozostávajú z náhrady za zaplatený súdny poplatok vo výške 99,58 Eur a náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 642,02 Eur za 7 úkonov právnej služby s 19 % DPH, ktoré uplatnil advokát navrhovateľa. Súd priznal za jeden úkon právnej služby podľa sadzby tarifnej odmeny 71,37 Eur plus 19 % DPH a režijný paušál po 6,31 Eur za tri úkony v roku 2008, 6,95 Eur za 1 úkon v roku 2009 a po 7,21 Eur za tri úkony v roku 2010. Celkove boli uplatnené trovy konania v sume 1496,43 Eur, v ktorých trovách boli zahrnuté aj cestovné náhrady za cestovanie advokáta na pojednávanie zo sídla advokátskej kancelárie do sídla súdu t.j. z B. do B. a späť. Cestovné náhrady boli vyčíslené v sume 754,83 Eur. Cestovné náhrady súd nepriznal s poukazom na § 150 OSP, keď dôvod hodný osobitného zreteľa videl v tom, že navrhovateľ i odporca majú bydlisko v B., sídlo súde príslušného na konanie je v B., kde pôsobí niekoľko tisíc advokátov a teda navrhovateľ mal

možnosť hospodárnejšie a efektívnejšie brániť svoje práva výberom z týchto advokátov. Súd konštatoval, že priznanie cestovných náhrad by bolo neprimerane tvrdé voči odporcovi a odporovalo by dobrým mravom ako aj základným zásadám občianskeho súdneho konania.

Krajský súd Bratislava rozsudkom sp. zn. 6 Co 261/2010 zo dňa 10. 12. 2010 prvostupňový rozsudok Okresného súdu potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Krajský súd rozhodnutie v časti týkajúcej sa náhrady trov prvostupňového konania uviedol, že odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania taktiež napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil, pretože žalobca v rámci prvostupňového a ani odvolacieho konania nepreukázal výšku týchto nákladov, preto sa výška cestovného nedá určiť. Žalobca totiž nepreukázal aká bola cena za spotrebované pohonné hmoty, ktorá je jednou zo zložiek výpočtového vzorca pre určenie výšky cestovného. Inak odvolací súd konštatuje, že žalobcovi podľa § 142 ods. 3 O. s. p. nárok na plnú náhradu účelne vynaložených trov konania, pretože mal vo veci neúspech len v pomerne nepatrnej časti - len v určitej časti príslušenstva pohľadávky. Dôvod aplikácie § 150 O. s. p., ktorý uviedol súd prvého stupňa pre účely nepriznania náhrady trov cestovného je podľa odvolacieho súdu nesprávny (nemožno na jednej strane trov konania účastníkovi priznať podľa § 142 ods. 3 O. s. p. a len jednu zložku z trov konania vylúčiť a nepriznať podľa § 150 O. s. p. z dôvodov osobitného zreteľa, pretože buď tu dôvody osobitného zreteľa alebo nie, ak existujú, vzťahujú sa na priznanie náhrady trov konania ako takej a nie len na jednu zložku z trov konania), avšak ako už bolo vyššie uvedené k zmene výroku o náhrade trov konania nemohol odvolací súd pristúpiť z iného dôvodu. V konaní nebolo preukázané, že by si žalobca zvolil na zastupovanie advokáta so sídlom jeho advokátskej kancelárie v B. výlučne z dôvodov neúčelného zvyšovania trov konania. V tomto smere nemožno účastníka konania obmedzovať v jeho práve zvoliť si ktoréhokoľvek právneho zástupcu, teda i mimo jeho miesta trvalého pobytu a mimo obvodu príslušnosti vo veci miestne príslušného súdu. Bolo by teda v rozpore so základným právom účastníka konania na právne zastúpenia ním vybraným advokátom.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave bol žalobcovi doručený dňa 25. 1. 2011.

Navrhovateľ - sťažovateľ nesúhlasí s dôvodmi ktoré uviedol odvolací súd v časti nepriznania cestovných náhrad ako súčasť trov právneho zastúpenia. Podľa vyhlášky

Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ustanovenia § 15 advokát má popri nároku na odmenu aj nárok

a) na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy, b) na náhradu za stratu času (§ 17).

Odvolací súd uviedol, že navrhovateľ nepreukázal výšku cestovných nákladov. Podľa listiny zaslanej právnym zástupcom navrhovateľa prvostupňovému súdu dňa 5. 5. 2010 navrhovateľ si uplatnil náhradu trov konania, vrátane vyčíslenia a prepočtu cestovných náhrad doložených technickým preukazom motorového vozidla, ktorým boli cesty na pojednávanie vykonané. V prepočte bola uvedená dĺžka cesty B. - B. a späť, bola uvedená priemerná spotreba podľa technického preukazu osobného motorového vozidla, doba trvania cesty potrebná na vyčíslenie náhrady za stratu času a aj cena pohonných hmôt. Je pravdou, že nebola pokladničným dokladom preukázaná nadobúdacia cena za jednotku nafty motorovej. Uvedený údaj je ale všeobecne známa informácia a súdy v rozhodnutiach o náhrade trov konania tento údaj nepožadujú preukazovať a postupujú podľa ustanovenia zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách § 7 ods. 5. Jednotková cena motorovej nafty bola uplatnená všeobecne nižšia, ako bola priemerná cena nafty motorovej v tom ktorom období. Aj v prípade, že súd neakceptoval takto uvedenú a dokladom nedoloženú cenu motorovej nafty a nezapočítal náhradu za spotrebované pohonné látky, ostatné cestovné náhrady (amortizácia motorového vozidla, náhrada za stratu času) boli vyčíslené podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a tieto nepochybne zohľadniť mal, keďže boli riadne uplatnené.

Podľa zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách, náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách upravuje § 7:

(1) Ak sa zamestnanec písomne dohodne so zamestnávateľom, že pri pracovnej ceste použije cestné motorové vozidlo okrem cestného motorového vozidla poskytnutého zamestnávateľom, patrí mu základná náhrada za každý 1 km jazdy (ďalej len „základná náhrada“) a náhrada za spotrebované pohonné látky; ak zamestnanec použije cestné motorové vozidlo na žiadosť zamestnávateľa, odsek 10 sa nepoužije.

(2) Sumu základnej náhrady pre jednotopové vozidlá a trojkolky a pre osobné cestné motorové vozidlá podľa odseku 1 ustanoví opatrenie, ktoré vydá ministerstvo; opatrenie sa vyhlási uverejnením jeho úplného znenia. 6) Pri použití prívesu k osobnému cestnému motorovému vozidlu sa základná náhrada zvýši o 15 %.

(3) Sumu základnej náhrady pre nákladné automobily, autobusy a traktory dohodne zamestnávateľ so zamestnancom.

(4) Náhrada za spotrebované pohonné látky patrí zamestnancovi podľa cien pohonných látok prepočítaných podľa spotreby pohonných látok (ďalej len „spotreba“) uvedenej v technickom preukaze cestného motorového vozidla alebo v osvedčení o evidencii cestného motorového vozidla (ďalej len „technický preukaz“).

(5) Cenu pohonnej látky preukazuje zamestnanec dokladom o kúpe pohonnej látky, z ktorého je zrejmá súvislosť s pracovnou cestou (ďalej len „doklad o kúpe“). Ak zamestnanec preukazuje cenu pohonnej látky viacerými dokladmi o kúpe, cena pohonnej látky sa môže vypočítať aritmetickým priemerom preukázaných cien. Ak zamestnanec nepreukáže cenu pohonnej látky dokladom o kúpe, na výpočet sa použije cena pohonnej látky, ktorá platila v čase nástupu na pracovnú cestu zistená Štatistickým úradom Slovenskej republiky (ďalej len „štatistický úrad“).

Rozhodovanie o nákladoch súdneho konania je nedeliteľnou súčasťou súdneho konania ako celku. Súd rozhodol v merite veci tak, že navrhovateľovi priznal uplatnené právo a odporcovi uložil povinnosť na plnenie v istine vo výške, ktorú návrhom uplatnil. Navrhovateľ bol neúspešný len vo veľmi nepatrnej časti týkajúcej sa úroku z omeškania. Nedá sa preto spravodlivo žiadať na navrhovateľovi, aby platil náklady vzniknuté s cestovaním jeho právneho zástupcu z miesta sídla advokátskej kancelárie do sídla súdu a späť. Všeobecne možno uviesť, že náhrada nákladov sporového súdneho konania je ovládaná zásadou úspechu vo veci samej. Rozhodnutie súdu, ktorým neuznal úspešnému navrhovateľovi trovy zastúpenia spočívajúce v cestovných náhradách, ktoré boli vyčíslené podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, možno považovať za rozhodnutie porušujúce princípy práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. ...

... Navrhovateľ - sťažovateľ namieta vyššie citovaný rozsudok odvolacieho súdu, ktorý v spojení s rozsudkom prvostupňového súdu nebol vydaný v súlade s Občianskym

súdnym poriadkom, vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb ako aj zákonom č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách. Dôsledkom napadnutého rozhodnutia je porušenie ústavné právo navrhovateľa na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v čl. 6 ods. 1.»

Sťažovateľ v texte sťažnosti ďalej podrobnejšie odôvodňuje uvedené námietky a napokon žiada, aby ústavný súd vo veci takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa P. B. podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 261/2010-120 zo dňa 16. 12. 2010 porušené bolo.

2. Ústavný súd zrušuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 261/2010-120 zo dňa 16. 12. 2010 v časti nepriznania trov konania a ukladá súdu opätovne rozhodnúť o odvolaní navrhovateľa podaného do časti nepriznaných trov prvostupňového a odvolacieho konania.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 311,22 Eur právnemu zástupcovi navrhovateľa JUDr. L. K. so sídlom B., do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že „formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhadu záverov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany

podľa dohovoru“ (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 261/2010-120 zo 16. decembra 2010, ktorý navrhoval v napadnutej časti zrušiť a vrátiť ho na ďalšie konanie. Išlo o časť napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým krajský súd na základe podaného odvolania žalovaného a aj sťažovateľa potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) č. k. 22 C/325/2009-83 z 10. mája 2010. Sťažovateľ odvolaním namietal skutočnosť, že mu okresný súd nepriznal cestovné náhrady v rámci priznanej náhrady trov konania, v ktorom vystupoval ako žalobca, a toto rozhodnutie označil za nesprávne. Svoje námietky uplatnil aj v sťažnosti doručenej ústavnému súdu a odôvodnil ich tým, že krajský súd podľa neho nesprávne aplikoval príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), resp. zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 283/2002 Z. z.“) (konkrétne jeho § 7), ako aj vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), čo malo viesť k porušeniu jeho označených práv. Sťažovateľ tvrdí, že vyčíslil náhradu cestovného „*podľa všeobecne záväzných právnych predpisov*“, a preto považuje rozhodnutie krajského súdu za „*rozhodnutie porušujúce princípy práva na spravodlivý proces*“.

Podľa § 142 ods. 3 OSP aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu.

Podľa § 150 OSP ak sú tu dôvody osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom

úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa § 16 ods. 4 vyhlášky na výšku náhrady preukázaných cestovných výdavkov sa vzťahujú osobitné predpisy (týmto predpisom je zákon č. 283/2002 Z. z.), ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa § 7 ods. 5 zákona č. 283/2002 Z. z. cenu pohonnej látky preukazuje zamestnanec dokladom o kúpe pohonnej látky, z ktorého je zrejmá súvislosť s pracovnou cestou (ďalej len „doklad o kúpe“). Ak zamestnanec preukazuje cenu pohonnej látky viacerými dokladmi o kúpe, cena pohonnej látky sa môže vypočítať aritmetickým priemerom preukázaných cien. Ak zamestnanec nepreukáže cenu pohonnej látky dokladom o kúpe, na výpočet sa použije cena pohonnej látky, ktorá platila v čase nástupu na pracovnú cestu zistená Štatistickým úradom Slovenskej republiky (ďalej len „štatistický úrad“).

Krajský súd v odôvodnení síce konštatoval, že žalobca (sťažovateľ) má podľa § 142 ods. 3 OSP nárok na plnú náhradu účelne vynaložených trov konania, ale vo výroku svojho rozsudku týkajúceho sa napadnutých častí rozsudku súdu prvého stupňa (teda aj odvolania proti trovám prvostupňového konania), napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktoré neuznalo nárok sťažovateľa na plnú náhradu účelne vynaložených trov konania, potvrdil.

V časti odôvodnenia týkajúcej sa náhrady trov prvostupňového konania pritom argumentoval jednoznačným poukazom na to, že „žalobca v rámci prvostupňového a ani odvolacieho konania nepreukázal výšku týchto nákladov“, z čoho vyvodil záver, že „sa výška cestovného nedá určiť“. Vo svojej úvahe o priznaní trov v tejto súvislosti sa riadil názorom, že „žalobca... nepreukázal aká bola cena za spotrebované pohonné hmoty, ktorá je jednou zo zložiek výpočtového vzorca pre určenie výšky cestovného“.

Krajský súd v ďalšej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku vo vzťahu k aplikácii § 150 OSP prvostupňovým súdom v otázke priznania trov konania uviedol:

„Dôvod aplikácie § 150 O. s. p., ktorý uviedol súd prvého stupňa pre účely nepriznania náhrady trov cestovného je podľa odvolacieho súdu nesprávny (nemožno na jednej strane trov konania účastníkovi priznať podľa § 142 ods. 3 O. s. p. a len jednu zložku z trov konania vylúčiť a nepriznať podľa § 150 O. s. p. z dôvodov osobitného zreteľa, pretože buď tu dôvody osobitného zreteľa existujú alebo nie, a ak existujú, vzťahujú sa na priznanie náhrady trov konania ako takej a nie len na jednu zložku z trov konania) avšak ako už bolo vyššie uvedené k zmene výroku o náhrade trov konania nemohol odvolací súd pristúpiť z iného dôvodu. V konaní nebolo preukázané, že by si žalobca zvolil na zastupovanie advokáta so sídlom jeho advokátskej kancelárie v B. výlučne z dôvodov neúčelného zvyšovania trov konania. V tomto smere nemožno účastníka konania obmedzovať v jeho práve zvoliť si ktoréhokoľvek právneho zástupcu, teda i mimo jeho miesta trvalého pobytu a mimo obvodu príslušnosti vo veci miestne príslušného súdu. Bolo by to v rozpore so základným právom účastníka konania na právne zastúpenie ním vybraným advokátom.“

Sťažovateľ napadol tú časť rozhodnutia krajského súdu a jeho odôvodnenia, ktorá podľa jeho názoru nekorešponduje so znením § 7 ods. 5 zákona č. 283/2002 Z. z., podľa ktorého normatívny text tohto ustanovenia síce predpokladá v prvom rade preukázanie cestovných nákladov účastníkom konania, avšak v prípade, že účastník konania cestovné náklady nepreukáže v súlade s prvou vetou označeného ustanovenia, je povinnosťou konajúceho súdu postupovať podľa § 7 ods. 5 druhej a tretej vety zákona č. 283/2002 Z. z., t. j. vypočítať ich spôsobom ustanoveným v druhej a tretej vete tohto ustanovenia.

Sťažovateľ tvrdí, že pri uplatňovaní jeho nároku spojenom s aplikáciou príslušného právneho predpisu vo vzťahu ku konkrétnej situácii (k dostatočnosti preukázania cestovných nákladov, spôsobu predkladania dokladov o kúpe pohonnej látky a k výpočtu ceny pohonnej látky) nesúhlasí s tým, že krajský súd uzavrel, že *„v rámci prvostupňového a ani odvolacieho konania nepreukázal výšku týchto (cestovných, pozn.) nákladov“*.

Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľa, že krajský súd vo vzťahu k jeho odvolaniu proti výroku o trovách konania nepostupoval podľa druhej a tretej vety § 7 ods. 5 zákona č. 283/2002 Z. z., treba mu prisvedčiť.

Vo všeobecnosti však platí, že rozhodnutie o náhrade trov konania nedosahuje spravidla samo osebe intenzitu predstavujúcu možnosť porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napadaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

Ústavný súd poukazuje na to, že tieto námietky sťažovateľa síce smerujú proti porušeniu princípov spravodlivého procesu, týkajú sa však len jeho častí, a to rozhodovania o trovách konania, resp. ich výške, čo sa v okolnostiach daného prípadu vo svojich dôsledkoch síce mohlo negatívne dotknúť sťažovateľa, avšak z hľadiska kritérií spravodlivého procesu ich však podľa názoru ústavného súdu nemožno dávať na rovnakú úroveň a pripisovať rovnakú relevanciu ako námietkam proti procesnému postupu vedúcemu k rozhodnutiu vo veci samej.

Ústavný súd konštatuje, že napadnutý rozsudok v tejto časti z hľadiska kritérií zákonnosti je síce spochybniteľný, keďže krajský súd sa nedržal striktnej aplikácie práva, ktorá vzhľadom na znenie relevantného právneho predpisu vylučuje možnosť akejkoľvek úvahy. Na druhej strane ústavný súd musel zohľadniť intenzitu namietaného porušenia zákona, ktorá by odôvodňovala vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Namietaná suma, ktorú si sťažovateľ uplatňuje ako nárok na cestovné výdavky, totiž podľa § 238 ods. 5 OSP neprevyšuje trojnásobok minimálnej mzdy v sume platnej v čase rozhodovania všeobecných súdov, čo je vo sfére všeobecného súdnictva

dôvodom na odmietnutie dovolania z dôvodu neprípustnosti vzhľadom na to, že ide o bagateľnú sumu.

Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že ak sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytnutie ústavnoprávnej ochrany sťažovateľovi prichádza do úvahy len v celkom výnimočných prípadoch, v ktorých došlo k porušeniu základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu (intenzite). Daný prípad nedostatky takej intenzity nevykazuje (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011).

Ústavný súd z týchto dôvodov podľa § 25 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2012